

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. január hó 26. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. szeptember 26. napján kihirdetett Kb.II.30/2016/39. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 200 (kettőszáz) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlott részére a 200.000,- (kettőszáz-ezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. szeptember 26. napján kihirdetett Kb.II.30/2016/39. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében, 3 rendbeli a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, valamint 1 rendbeli a Btk. 345. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségében. Ezért a vádlottat - halmazati büntetésül - 300 napi tétel, napi tételenként 1500,- forint, összesen 450.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. A nyomozás során lefoglalt bűnjелеk lefoglalását megszüntette és azokat az iratok részeként rendelte kezelni. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült összesen 237.719,- forint bűnügyi költségből 197.719,- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 40.000,- forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész, valamint a vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három nap gondolkodási időt tartottak fenn. A vádlott és védője a törvényes határidőn belül a kiszabott büntetés enyhítése érdekében fellebbezést terjesztettek elő, míg a katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A védő utóbb a fellebbezés fenntartása mellett csatolta a vádlott enyhítésért bejelentett fellebbezésének indokolását. Ebben a vádlott a 300 napi tételnek megfelelően kiszabott 450.000,- forint pénzbüntetés napi tétel számának csökkentését, valamint a bűncselekmény súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költségre további mentesítés megállapítását indítványozta. Utalt arra, hogy az I. vádpontokban nevesített hét tényállás két pontjában a büntetőjogi felelősségére is kiterjedő beismerő vallomást tett. A beismert tényállások egyike az ... forgalmi rendszámú utánfutó KEK KH eltérési úton történő lekérdezése volt, melyet kolléganője, **tanú1** kérésére hajtott végre. Ezt a tényt azonban a kolléganő tagadta, tagadása a csak a közöttük foganatosított szembesítés alkalmával dőlt meg, alátámasztva a vádlotti vallomást. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a **tanú1** által a kihallgatásai során igényelt útiköltséget a vádlottra terhelte fenti körülmények ellenére. Rámutatott, hogy a II. és III. vádpontot illetően is beismerő vallomást tett, miszerint a ... forgalmi rendszámú saját tulajdonú ... gépkocsi lekérdezései a tulajdonjog megszerzését (2015. 01.20.) követően azzal a céllal történtek, hogy a tulajdonosváltás bejegyzési folyamatainak állását ellenőrizze. Ezt a saját célú lekérdezést a helytelen belső gyakorlat miatt tette. Az ítélet ezzel kapcsolatban kifejtett indokolását vitatta, mindemellett azonban a lekérdezések magán célúságát továbbra is elismerte. A közokirat-hamisítás büntetével kapcsolatosan érvelt azzal is, hogy a közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésben érintett felek, így ő és élettársa a felhasznált okiratok tartalmi elemeit nézve egyetértésben voltak, így nem kerültek valótlan adatok a KEK KH adatbázisába a tulajdonos és az üzembentartó tényleges kiléte kapcsán. A bűnügyi költség viselésére kötelezés vonatkozásában utalt arra, hogy az annak elemeként jegyzett igazságügyi írásszakértő a kirendelő határozatban rögzített kérdéskör alapján nem kizárólag az ő bűnösségének megállapítására került bevonásra, hiszen az ügyészség a szakértői vizsgálatban kérte annak a megállapítását, hogy a vádlotton kívül **tanú2**, **tanú3**, **tanú4**, **tanú5** vagy **tanú6** kézjegye szerepelt-e az inkriminált okiratokon. A szakvélemény olyan megállapítását tett, mely szerint a saját bűnössége mellett a tudtán kívül **tanú6**, mint a „vád koronatanúja” is hamis magánokiratot készített, melyet közvetett tettesként az okmányirodai felhasználás céljából átadott a társának. A fentiek ellenére nevezett ellen hivatalból semmiféle büntető eljárás nem indult, a szakvélemény díjköltsége viszont kizárólag a vádlottra hárult. Összességében tehát mivel a szakértői vizsgálat összetett, többszereplős kérdéskört érintett és a vizsgálandó írásmintákkal járó többlet munkaigényt jelentett, a díjtétel többszörös megnövekedésével járt, mely az ítéletbe foglalt Be. 338. § (4) bekezdése szerinti mentesítésre okot adóan aránytalanul magassá vált. Ekörben rámutatott arra is, hogy ugyancsak a bűnügyi költség megnövekedését eredményezte a nyomozás során kihallgatott, végül semmiféle releváns tény megállapításhoz sem vezető nagy számú járműtulajdonos tanú költségigénye. Ezek a vádlotti beadványban egyébként meg nem nevezett tanúk álláspontja szerint az ítélet szempontjából irreleváns tényt közöltek. Fentiek okán kérte a bűnügyi költség további mérséklését. Végezetül kifejtette, hogy a csatolt iratok ellenére nem kapott megfelelő hangsúlyt az a tény, hogy a vele egy háztartásban élő 4 éves gyermeke tartósan beteg, genetikai eredetű SMA III. típusú izomsorvadásban szenved. A tragikus állapot speciális élethelyzetet teremtett, a diagnózist az ellene folyó eljárás hatálya alatt állították fel. Speciális ápolási igénye miatt a gyermek a szülők fokozott és teljes támogatását igényli, így a vádlott a jogszabály által biztosítottan a gyermek 12 éves koráig 2017. július 1. napjától 2025. november 11-ig terjedő időszakban fizetés nélküli szabadság mellett BM rendelkezési állományban áll. Ezen időszak alatt egyetlen jövedelme a havi kb. 25.000,- forint összegű GYES járandóság. Hivatkozott arra, hogy szűkös anyagi helyzetük ellenére, OEP támogatás hiányában önállóan kell finanszírozniuk a gyermek egészségügyi ellátását, mely kivétel nélkül -az utazás terheivel együtt járva- a fővároshoz kötött. Kifejtette, hogy mindemellett az első házasságában született gyermeke után havi 25.000,- forint tartásdíj fizetési kötelezettség is terheli. Ez, továbbá a 2021. évig havi 38.000,- forintos részletekben fizetendő Fundamenta lakáshitel, továbbá a rezsiköltség előteremtése rendkívüli megterhelést jelent a család számára, különös

figyelemmel arra is, hogy a munkáltatója által hibásan vezetett szolgálati idő nyilvántartás alapján jogcím nélküli illetményként kifizetett jubileumi jutalmat, valamint a szolgálati időt elismerő „hűségpénzt” vissza kell fizetnie. Fellebbezésének indokolásához mellékelte az abban hivatkozottakat alátámasztó okiratokat.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.850/2017/1. számú átiratában a vádlott és védője enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a katonai tanács eljárását perrendszerűen folytatta le, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat igen széles körben megvizsgálta és azokat értékelve -a vádlott részbeni beismerése mellett- részben mérlegelési jogkörében eljárva a tényállást helyesen állapította meg. A megállapított tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, így felülbírálatra alkalmas. Álláspontja szerint az eljáró katonai tanács indokolási kötelezettségének a minimumhoz közeli szinten ugyan, de eleget tett. Rámutatott, hogy a II. tényállás esetében a vádlott tagadta a bűnösségét, az elsőfokú katonai tanács összességében nem kifogásolhatóan adott számot a mérlegelési tevékenységéről. A rögzített tényállás alapján a katonai tanács okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette az általa elkövetett cselekményeket. A büntetéskiszabási körülmények értékelésekor a katonai tanács hibátlanul tárta fel a vádlott javára illetve terhére felmerülő enyhítő és súlyosító körülményeket. Megítélése szerint azonban a Btk. 33. § (4) bekezdésében írtak alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát az elsőfokú katonai tanács a halmazatra tekintettel igen méltányosan állapította meg, egy napi tétel összegének meghatározásakor pedig figyelemmel volt a vádlott anyagi helyzetére. Mindezek alapján a pénzbüntetés enyhítésére nem lát törvényes lehetőséget. Fentiek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Győri Törvényszék Katonai Tanácsának Kb.II.30/2016/39. számú ítéletét a Be. 360. § (4) bekezdése szerinti tanácsulésen hagyja helyben.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A vádlott a II. és III. tényállási pontok tekintetében tényfeltáró, bűnösségét is beismerő vallomást tett. A III. tényállási pontban írt cselekmény vonatkozásában emellett arra hivatkozott, hogy a közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésben érintett felek, így ő és élettársa a felhasználó okiratok tartalmi elemeit nézve egyetértésben voltak, így a közhiteles nyilvántartásba nem kerültek valótlan adatok a tulajdonos és az üzembentartó tényleges kiléte kapcsán. Továbbá egyfajta kényszerhelyzetre hivatkozott. A vádirat I. tényállási pontjában írt cselekmények tekintetében részben ismerte el a bűnösségét. Az elsőfokú katonai tanács kiterjedt bizonyítási eljárást folytatott le a vádlott által előadottak ellenőrzésére. Ekörben kihallgatta a releváns tanúkat, így **tanú7-t, tanú8-t tanú9-t**. A vádlott beismerő vallomását alátámasztó tanúkat is kihallgatta, így **tanú5-t, tanú3-t, tanú10-t, tanú11-t, tanú12-t, tanú1-t, tanú13-t, tanú6-t**. Ismertette továbbá a releváns okirati bizonyítékokat, így az igazságügyi írásszakértői véleményt, a naplókivonatokat, a Veszprém Megyei RFK és a KEKKH adatszolgáltatásai, a vádlott erkölcsi bizonyítványa, parancsnoki jellemzése, továbbá az eljárás tárgyává tett egyéb okirati bizonyítékokat. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 6. oldal 3. bekezdésétől 10. oldal 3. bekezdéséig ismertette, majd a 10. oldal 4. bekezdésétől a 12. oldal 2. bekezdéséig terjedően értékelte a bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy az I. tényállási pont tekintetében miért fogadta el, míg a III. tényállási pont tekintetében miért nem fogadta el az egyébként bűnösséget elismerő vallomás mellett a felelősség kisebbitését célzó vádlotti előadást. Az elsőfokú katonai tanács a bizonyíték értékelő tevékenysége során logikai hibát nem vétett, indokolási kötelezettségének is elégséges

terjedelemben tett eleget. A bizonyítási eljárás részévé tett bizonyítékok alapján ítélete 3. oldalától a 6. oldal 1. bekezdéséig terjedően részben mérlegeléssel terhelő ítéleti tényállást állapított meg.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálatá alapjául.

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsa az általa megállapított tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **vádlott** bűnösségét 2 rendbeli a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében, 3 rendbeli a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő közvetett tettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, valamint 1 rendbeli a Btk. 345. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg. A fellebbviteli bíróság egyetértett az ítélet 12. oldalán kifejtett jogi indokolással is.

Az enyhítésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés a következők szerint alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. További enyhítő körülményként kell számba venni azonban azt, hogy a vádlott speciális nevelési és gondozási igényű gyermeke ellátása okán került rendelkezési állományba, csupán havi 28.500,- forint jövedelemmel rendelkezik. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint nyomatékos enyhítő körülmény továbbá, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetéséig szolgálati viszonyából eredő feladatait kifogástalanul teljesítette. Mindezek alapján nem tévedett a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a nagyobb számú halmazat ellenére is lehetőséget látott a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. Tévedett ugyanakkor a vádlott terhére rótt cselekmények tárgyi súlyára és a nyomatékos enyhítő körülményekre is figyelemmel a napi tétel számának megállapításakor, az a Btk. 79. §-ban írt büntetési célokon túlmenően eltúlzott. Nem osztotta a fellebbviteli bíróság az elsőfokú katonai tanács álláspontját az egy napi tétel összegének megállapítása kapcsán sem. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint ugyanis a vádlott rendkívül nehezített életviteléhez mérten még a törvényi minimumhoz igen közeli mértékben megállapított 1500,- forint is eltúlzott mértékű, az nem a vádlott tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyait tükrözi. Ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a napi tételek számát 200-ra, az egy napi tételnek megfelelő összeget 1.000,-Ft-ra enyhítette. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyaira tekintettel indokolt a részletfizetés engedélyezése, ezért a Btk. 50. § (4) bekezdése alapján részére a pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. A Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

A Be. 338. § (1) bekezdése szerint a bíróság a vádlottat a bűnügyi költség viselésére kötelezi, ha őt bűnösnek mondja ki, vagy szabálysértés elkövetéséért a felelősségét megállapítja. Bűnügyi költség alatt a büntetőeljárás törvény az adott ügyben résztvevő személyek meghatározott tevékenysége következtében az eljárási cselekményekkel kapcsolatban felmerült költségeit érti. Ebbe a körbe tartozik például a tanú megjelenésével felmerült költség, a szakértő, szaktanácsadó, kirendelt védő munkadíja, megjelenési költsége. A bűnügyi költség viselése általános szabályként a bűnösség megállapításához kötődik, tehát ha a vádlottat valamely cselekmény vonatkozásában bűnösnek mondják ki, vagy az elkövetett szabálysértés miatt felelősségét megállapítják, a bűnügyi költség viselésére is kötelezni kell. A Be. 338. § (4) bekezdése alapján a bíróság csak a bűncselekmény

súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól mentesítheti a vádlottat. Kétségtelen, hogy az ügyek egyre bonyolultabbá válása ugyanis nem ritkán jelentős költségekkel járó szakértői bizonyítást igényel. Jelen esetben azonban a szakértői vélemény elkészítésével kapcsolatban 110.100,- forint bűnügyi költség merült fel, ami egyrészt jelentős költségnek nem tekinthető, de a vádlott terhére rótt bűncselekmények tárgyi súlyához képest (5 három évig terjedő és egy 1 évig terjedős szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény) az ezen felül a tanúkihallgatásokkal kapcsolatosan felmerült bűnügyi költséggel együttesen sem aránytalanul nagy. Az elsőfokú katonai tanács méltányosan járt el akkor, amikor a bűnügyi költség egy részének megfizetése alól a Be. 338. § (4) bekezdése alapján mentesítette a vádlottat. A fellebbviteli bíróság az alkalmazottnál nagyobb mértékű mentesítésre jogi indokot nem talált.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. január 26.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

A Győri Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:
Iván Erika
bírósági ügyintéző